

Miljöalmanackan 2024

SUNNE TORSBY HAGFORS MUNKFORS

Almanackan innehåller bl. a. tips och information om hur du sorterar ditt avfall, var du slänger avfallet och öppettider på våra återvinningscentraler. Fotografiet ovan taget av Marina Magnusson vid Långtjärn, Munkfors.

Till återvinningsstationen

Glasförpackningar (flaskor och burkar)

Kom ihåg att dela upp i färgat och ofärgat glas. Porslin, keramik, glödlampor och returflaskor räknas EJ som glas och skall sorteras för sig.

Metallförpackningar

Förpackningar av aluminium och plåt, till exempel konservburkar, kapsyler och aluminiumfolie.

Pappersförpackningar

Pasta-, mjölk- och juicepaket, pappersbärkassar, toarullar och wellpapplådor. Platta till och vik ihop. Kuvert är EJ en pappersförpackning och läggs i restavfallet.

Plastförpackningar

Mjuka och hårda plastförpackningar, tömda och dropptorra. Till exempel flaskor, burkar, små hinkar och dunkar, plastpåsar, tuber, chipspåsar och frigolit.

Tidningar

Dags- och veckotidningar, kataloger, tidsskrifter, reklamblad och broschyrer. Ta bort all plast innan de läggs i behållaren.

Till återvinningscentralen

Batterier

Små batterier kan läggas i batteriholkar på återvinningsstationerna eller lämnas in till återförsäljare. Inbyggda batterier räknas som elavfall.

Elavfall

Allt som har eller har haft sladd eller batteri, och glödlampor, lysrör och lågenergilampor. I vissa kommuner finns EL-retur i eller i närheten av livsmedelsaffärerna.

Farligt avfall

Lösningsmedel, färg- och lackrester, spillolja, bekämpningsmedel och kvicksilvertermometer.

Grovavfall

Hushållsavfall som är tungt, skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.

Trädgårdsavfall

Ris, buskar, äpplen, gräs och löv. Allt detta kan du även kompostera i en egen kompost på tomten.

Till apoteket

Mediciner

Lämnar du till apoteket i en genomskinlig påse så att innehållet är väl synligt.

Vår gemensamma avfallsplan

Sunne, Torsby, Hagfors och Munkfors jobbar gemensamt med avfallsfrågor. Den nuvarande avfallsplanen, som sträcker sig mellan 2022-2030, är kopplad till andra mål och planer såsom Globala målen i Agenda 2030 samt nationella och regionala mål. På den här och kommande sidor får du veta mer om avfallsplanen och några av målen.

Om avfallsplanen

Syftet med avfallsplanen är att sammanfatta kommunernas planerade åtgärder för att minska avfallets mängd och farlighet, att redogöra för att rätt avfall går till rätt omhändertagande och att undvika onödiga fördyringar för kommuninvånarna.

Avfallsplanen består bland annat av problemformuleringar, mål och åtgärdsplaner. Den beskriver också kopplingarna till andra mål och planer.

Ett omfattande förändringsarbete

En av de större utmaningarna kommunerna står inför är den nya förordningen som regeringen beslutade om 2022. Den innebär att fr.o.m. 1 januari 2024 är det kommunerna som ansvarar för insamlingen av förpackningar på återvinningscentralerna och återvinningsstationerna. Tre år senare, den 1 januari 2027, ska kommunerna ha en fullt uppbyggt infrastruktur för fastighetsnära insamling av förpackningsavfall från hushåll och samlokaliserade verksamheter, tillsammans med mat- och restavfall. Kraven på fastighetsnära insamling gäller förpackningar av papper och kartong, plast, metall och glas.

Poängen med ett kommunalt insamlingsansvar

Hittills har flera olika parter ansvarat för att samla in förpackningar, vilket gjort det svårt att organisera insamling och information effektivt. När kommunen tar över ansvaret för förpackningsavfallet kan insamlingen av förpackningar samordnas med mat- och restavfall och tidningar. Det är också ett verktyg för att möta EU-krav och de mål för materialåtervinning som EU satt upp.

Reformen innebär också att alla hushåll får närmare och enklare att lämna sitt förpackningsavfall än idag. Det gör det lättare att göra rätt och när avfallet sorteras bättre ökar materialåtervinningen av material också.

Varför ska vi återvinna?

- Senaste statistiken visar att två tredjedelar av alla pappersförpackningar återvinns till nya produkter. Men återvinningen kan bli ännu bättre eftersom en tredjedel fortfarande hamnar i restavfallet och går till energiåtervinning.
- När en plastförpackning återvinns halveras klimatavtrycket jämfört med om den slängs i soppsäcken och går till förbränning. Men idag slängs hälften av all plast i soppsäcken i stället för i plaståtervinningen. Det leder till onödiga klimatutsläpp. Om varje svenskt hushåll återvinner en extra plastförpackning i månaden kan koldioxidutsläppen minska motsvarande utsläppen från 1 200 bensindrivna bilar per år.
- Papper kan bli nytt papper upp till sju gånger och metallförpackningar kan återvinnas hur många gånger som helst. Därför är det viktigt att vi återvinner förpackningar i stället för att slänga dem i soppsäcken.

Källor

Läs mer på www.avfallsverige.se eller på din kommuns hemsida.

Flybroa, Torsby. Foto: Anna Axelsson

Januari 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.1	1 🇩🇪 Nyårsdagen	2 Svea	3 Alfred, Alfrida	4 Rut	☾ 5 Hanna, Hannele	6 Kasper, Melker, Baltsar Trettondedag jul	7 August, Augusta
v.2	8 Erland	9 Gunnar, Gunder	10 Sigurd, Sigbritt	11 Jan, Jannike	● 12 Frideborg, Fridolf	13 Knut Tjugondedag jul	14 Felix, Felicia
v.3	15 Laura, Lorentz	16 Hjalmar, Helmer	17 Anton, Tony	18 Hilda, Hildur	☾ 19 Henrik	20 Fabian, Sebastian	21 Agnes, Agneta
v.4	22 Vincent, Viktor	23 Frej, Freja	24 Erika	25 Paul, Pål	○ 26 Bodil, Boel	27 Göte, Göta	28 🇩🇪 Karl, Karla Konungens namnsdag
v.5	29 Diana	30 Gunilla, Gunhild	31 Ivar, Joar	1	2	3	4

Foto: Piet en Lidy Scheffer

Foto: Gun-Britt Andersson

Foto: Katarina Vidfelt

Globala målen

Med hjälp av Agenda 2030 och de globala målen vill vi skapa hållbar utveckling. Det betyder att vi måste leva på ett sätt idag som gör att generationer som kommer ska kunna ha samma möjligheter som vi. Vi har alla, både kommuner och enskilda, ett ansvar för att ingen människa ska lämnas

utanför. Flera av de 17 globala målen berör avfallshanteringen, men främst nummer:
6 - Rent vatten och sanitet för alla,
7 - Hållbar energi för alla,
11 - Hållbara städer och samhällen,
12 - Hållbar konsumtion och produktion,
13 - Bekämpa klimatförändringarna

Anteckningar

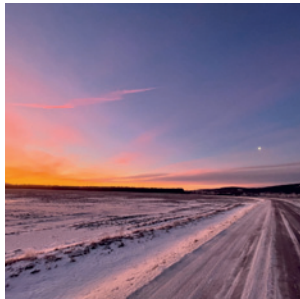

Foto: Johanna Tronnler

Februari 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.5	29	30	31	1 Max, Maximilian	2 Kyndelsmässodagen	3 Disa, Hjördis	4 Ansgar, Anselm Kyndelsmässodagen
v.6	5 Agata, Agda	6 Dorotea, Doris	7 Rikard, Dick	8 Berta, Bert	9 Fanny, Franciska	10 Iris	11 Yngve, Inge Fastlagssöndagen
v.7	12 Evelina, Evy	13 Agne, Ove	14 Valentin Alla hjärtans dag	15 Sigfrid	16 Julia, Julius	17 Alexandra, Sandra	18 Frida, Fritiof
v.8	19 Gabriella, Ella	20 Vivianne	21 Hilding	22 Pia	23 Torsten, Torun	24 Mattias, Mats	25 Sigvard, Sivert
v.9	26 Torgny, Torkel	27 Lage	28 Maria	29 Skottdagen	1	2	3

Foto: Mustafa Adibelli

Foto: Robin Berglund

Foto: Matilda Nilsson

Nationella miljömålen (1/2)

De svenska nationella miljömålen omfattar generationsmålet och ytterligare 16 miljö-kvalitetsmål. Generationsmålet är ett över-gripande mål som innebär att politiken till nästa generation ska överlämna ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att detta orsakar ökade miljö- och hälsoproblem.

Av de 16 miljökvalitetsmålen berör framför allt tre den kommunala avfallshanteringen: Begränsad klimatpåverkan i form av växthus-gaser, en giftfri miljö och mål för källsortering av matavfall och återanvändning och åter-vinning av avfall inom byggsektorn.

Anteckningar

Foto: Birgitta Kolmodin

Sömrig kattuggla. Foto: Ann-Catrin Sätterkvist

Mars 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.9	26	27	28	29	1 Albin, Elvira	2 Ernst, Erna	3 Gunborg, Gunvor
v.10	4 Adrian, Adriana	5 Tora, Tove	6 Ebba, Ebbe	7 Camilla	8 Siv Internationella kvinnodagen	9 Torbjörn, Torleif	10 Edla, Ada
v.11	11 Edvin, Egon	12 🏠 Viktoria Kronprinsessans namnsdag	13 Greger	14 Matilda, Maud	15 Kristoffer, Christel	16 Herbert, Gilbert	17 Gertrud
v.12	18 Edvard, Edmund	19 Josef, Josefina	20 Joakim, Kim Vårdagjämning	21 Bengt	22 Kennet, Kent	23 Gerda, Gerd	24 Gabriel, Rafael Palmsöndagen
v.13	25 ○	26 Emanuel	27 Rudolf, Ralf	28 Malkolm, Morgan Skärtorsdagen	29 Jonas, Jens Långfredagen	30 Holger, Holmfrid Påskafton	31 🏠 Ester Påskdagen Sommartid

Foto: Peter Lindgren

Foto: Lisa Willman Eriksson

Foto: Elin Nilsson

Nationella miljömålen (2/2)

För att lättare nå generationsmålet och miljömålen finns ett flertal etappmål. T. ex har målet om ökad utsortering och biologisk behandling av matavfall en särskild koppling till avfallsplanen. Målet innebär att det mesta av matavfallet från hushåll, storkök, butiker och restauranger ska sorteras ut och behandlas

biologiskt så att växtnäring och biogas tas tillvara. Som en åtgärd kommer det från och med den 1 januari 2024 vara krav på separat hantering av bioavfall och att förpackningar ska separeras från det avfall de innehåller, exempelvis matavfall.

Anteckningar

Foto: Rebecca Guridi

Lakenesjön, Hagfors. Foto: Camilla Lundberg

April 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.14	1 Harald, Hervor Annandag påsk	2 Gudmund, Ingemund	3 Ferdinand, Nanna	4 Marianne, Marlene	5 Irene, Irja	6 Vilhelm, William	7 Irma, Irmelin
v.15	8 Nadja, Tanja	9 Otto, Ottilia	10 Ingvar, Ingvor	11 Ulf, Ylva	12 Liv	13 Artur, Douglas	14 Tiburtius
v.16	15 Olivia, Oliver	16 Patrik, Patricia	17 Elias, Elis	18 Valdemar, Volmar	19 Olaus, Ola	20 Amalia, Amelie, Emelie	21 Anneli, Annika
v.17	22 Allan, Glenn	23 Georg, Göran	24 Vega	25 Markus	26 Teresia, Terese	27 Engelbrekt	28 Ture, Tyra
v.18	29 Tyko	30 Mariana Valborgsmässoafton Konungens födelsedag	1	2	3	4	5

Foto: Anneli Svensson

Foto: Lotta Lundh

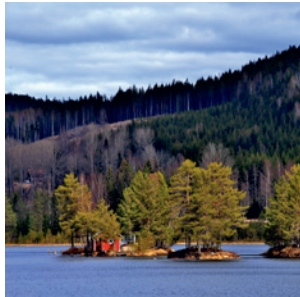

Foto: Lena Persson

Regionala målen

Kommunens avfallsplan påverkas också av de regionala målen. Länsstyrelsen Värmland har tagit fram ett förslag på ett regionalt åtgärdsprogram för miljömålen som ska gälla mellan åren 2021 och 2025. Syftet är att öka förutsättningarna att nå de nationella miljökvalitetsmålen.

Till grund ligger fem fokusområden som rör Värmland:
Minskad klimatpåverkan, hållbar samhällsplanering, hållbart brukande av skog- och odlingslandskap, hållbar vattenförvaltning och hälsa och livsstil.

Anteckningar

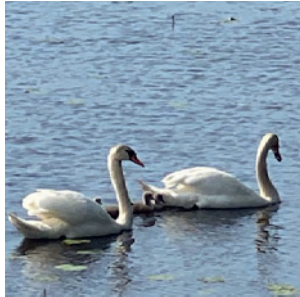

Foto: Sven-Erik Strandberg

Rådom, Torsby. Foto: Anders Freeman

Maj 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.18	29	30	1 Valborg	2 Filip, Filippa	3 John, Jane	4 Monika, Mona	5 Gotthard, Erhard
v.19	6 Marit, Rita	7 Carina, Carita	8 Åke	9 Reidar, Reidun Kristi Himmelfärds- dag	10 Esbjörn, Styrbjörn	11 Märta, Märit	12 Charlotta, Lotta
v.20	13 Linnea, Linn	14 Halvard, Halvar	15 Sofia, Sonja	16 Ronald, Ronny	17 Rebecka, Ruben Norges nationaldag	18 Erik Pingstafton	19 Maj, Majken Pingstdagen
v.21	20 Karolina, Carola Annandag Pingst	21 Konstantin, Conny	22 Hemming, Henning	23 Desideria, Desirée	24 Ivan, Vanja	25 Urban	26 Vilhelmina, Vilma Mors dag
v.22	27 Beda, Blenda	28 Ingeborg, Borghild	29 Yvonne, Jeanette	30 Vera, Veronika	31 Petronella, Pernilla	1	2

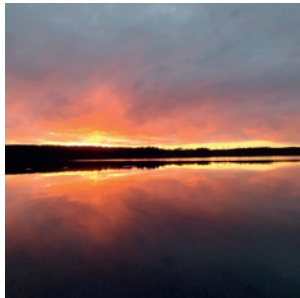

Foto: Anna Thureau

Foto Anneli Svensson

Foto: Marianne Nilsson

Kommunens mål: Minska avfall i gröna tunnan

Ett av avfallsplanens mål är att fram till 2030 minska total insamlad mängd avfall i SuToHaMu:s gröna tunnor (restavfall) med 15%, till maximalt 170 kg/invånare/år. Du kan hjälpa till att nå det här målet främst genom att börja sortera ut matavfallet/bioavfallet, som dessutom blir ett lagkrav från 1 januari

2024. Du kan också tacka nej till reklam i brevlådan, använda flergångskassar när du handlar, välja begagnade kläder, skor och textilier och använd dem längre tid, låna böcker eller läs dem elektroniskt, ersätta hushållspapper med slaskskrapa, tvättbara disktrasor eller tvättlappar.

Anteckningar

Foto: Åsa Nilsson

Ransäters Hembygdsgård. Foto: Emelie Sundström

Juni 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.22	27	28	29	30	31	1 Gun, Gunnel	2 Rutger, Roger
v.23	3 Ingemar, Gudmar	4 Solbritt, Solveig	5 Bo Danmarks nationaldag	6 :≡ Gustav, Gösta Sveriges nationaldag	● 7 Robert, Robin	8 Eivor, Majvor	9 Börje, Birger
v.24	10 Svante, Boris	11 Bertil, Berthold	12 Eskil	13 Aina, Aino	14 Håkan, Hakon	☾ 15 Margit, Margot	16 :≡ Axel, Axelina
v.25	17 Torborg, Torvald Islands nationaldag	18 Björn, Bjarne	19 Germund, Görel	20 Linda Sommarsolstånd	21 Alf, Alvar Midsommarafton	22 :≡ Paulina, Paula Midsommardagen	○ 23 Adolf, Alice
v.26	24 Johannes döparens dag	25 David, Salomon	26 Rakel, Lea	27 Selma, Fingal	28 Leo	☾ 29 Peter, Petra	30 Elof, Leif

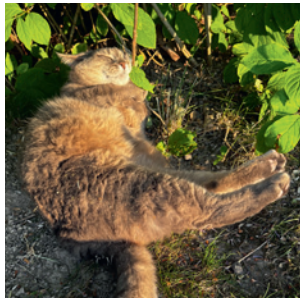

Foto: Vivianne Wikström

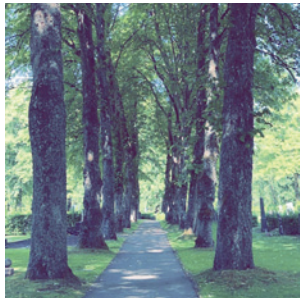

Foto: Therese Hillensjö

Foto: Carina Burman Frödén

Kommunens mål: Minska tidningar och förpackningar i gröna tunnan

Enligt avfallsplanens mål ska andelen tidningar och förpackningar i gröna tunnan (restavfall) uppgå till maximalt 10% år 2030. Du kan hjälpa till att nå det här målet genom att slänga det på närmaste återvinningsstation eller återvinningscentral. Tänk på att inte slänga tidningar och returpapper tillsammans med förpackningar

och papperskassar. Det mesta av det du slänger återvinns men den andel som inte återvinns går istället till energiutvinning som ersättning för fossil råvara i industrin. För varje kg tidningar som vi återvinner minskar koldioxidutsläppen med cirka 1,4 kg.

Anteckningar

Foto: Ingegärd Olsson

Juli 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.27	1 Aron, Mirjam	2 Rosa, Rosita	3 Aurora	4 Ulrika, Ulla	5 Laila, Ritva	6 Esaias, Jessika	7 Klas
v.28	8 Kjell	9 Jörgen, Örjan	10 André, Andrea	11 Eleonora, Ellinor	12 Herman, Hermine	13 Joel, Judit	14 🚩 Folke Kronprinsessans födelsedag
v.29	15 Ragnhild, Ragnvald	16 Reinhold, Reine	17 Bruno	18 Fredrik, Fritz	19 Sara	20 Margareta, Greta	21 Johanna
v.30	22 Magdalena, Madeleine	23 Emma	24 Kristina, Kerstin	25 Jakob	26 Jesper	27 Marta	28 Botvid, Seved
v.31	29 Olof	30 Algot	31 Helena, Elin	1	2	3	4

Foto: Erika Persson

Foto: Linda Jonsrud

Foto: Lena Persson

Kommunens mål: Minska brännbart grovavfall på ÅVC

Enligt avfallsplanens mål ska mängden brännbart grovavfall från hushåll på återvinningscentralen minska med 25% till år 2030. Grovavfall är avfall från hushåll som är för tungt och skrymmande för att samla in i kärl. Exempel på grovavfall kan vara soffor, bokhyllor, badkar och byggavfall. Du kan hjälpa

till genom att kasta småavfall såsom stövlar, textilier och böcker i det gröna kärlet, eller allra helst i återanvändningscontainern. Företag och verksamheter kan hjälpa till genom att t. ex. hyra container. Material som är brännbart går till förbränning för energiutvinning. Metaller återvinns och blir till ny metall.

Anteckningar

Foto: Susann Strand

Lekfulla ankor. Foto: Matilda Nilsson

Augusti 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.31	29	30	31	1 Per	2 Karin, Kajsa	3 Tage	4 Arne, Arnold
v.32	5 Ulrik, Alrik	6 Alfons, Inez	7 Dennis, Denise	8 🏰 Silvia, Sylvia Drottningens namnsdag	9 Roland	10 Lars	11 Susanna
v.33	12 Klara	13 Kaj	14 Uno	15 Stella, Estelle	16 Brynolf	17 Verner, Valter	18 Ellen, Lena
v.34	19 Magnus, Måns	20 Bernhard, Bernt	21 Jon, Jonna	22 Henrietta, Henrika	23 Signe, Signhild	24 Bartolomeus	25 Lovisa, Louise
v.35	26 Östen	27 Rolf, Raoul	28 Fatima, Leila	29 Hans, Hampus	30 Albert, Albertina	31 Arvid, Vidar	1

Foto: Maria Bettan Andersson

Foto: Agneta M Thuresson

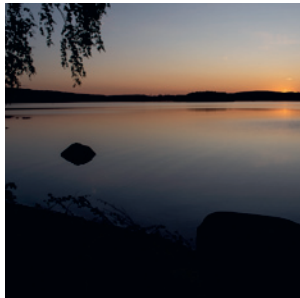

Foto: Sofia Sköld

Kommunens mål: Minska deponirester på ÅVC

Enligt avfallsplanens mål ska mängden deponirester från hushåll på återvinningscentralen minska med 25% till år 2030. Deponirest är avfall som inte går att återvinna, återanvända eller förbränna och inte är farligt avfall. Exempel på deponirester kan vara trasigt porslin, keramik, dricksglas,

spegelglas, fönsterglas, lergods och PVC-plast. Deponirester lämnas oftast på kommunernas bemannade återvinningscentraler för att sedan hamna på soptippen. Du kan hjälpa till att minska deponirester genom att till exempel förebygga och bättre hantera bygg- och rivningsavfall.

Anteckningar

Foto: Hege K Carling

Sätergården, Lysvik. Foto: Eva Lindh

September 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.35	26	27	28	29	30	31	1 Sam, Samuel
v.36	2 Justus, Justina	3 Alfhild, Alva	4 Gisela	5 Adela, Heidi	6 Lilian, Lilly	7 Kevin, Roy	8 Alma, Hulda
v.37	9 Anita, Annette	10 Tord, Turid	11 Dagny, Helny	12 Åsa, Åslög	13 Sture	14 Ida	15 Sigrid, Siri
v.38	16 Dag, Daga	17 Hildegard, Magnhild	18 Orvar	19 Fredrika	20 Elise, Lisa	21 Matteus	22 Maurits, Moritz Höstdagjämning
v.39	23 Tekla, Tea	24 Gerhard, Gert	25 Tryggve	26 Enar, Einar	27 Dagmar, Rigmor	28 Lennart, Leonard	29 Mikael, Mikaela
v.40	30 Helge	1	2	3	4	5	6

Fastighetsnära insamling av förpackningar

Sommaren 2022 beslutade regeringen om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Det innebär att den 1 januari 2027 ska kommunerna ha ett fullt

upbyggt system för fastighetsnära insamling av förpackningsavfall från hushåll och samlokaliserade verksamheter, tillsammans med mat- och restavfall.

Anteckningar

Foto: Anna Stolpe

Foto: Irma Westh

Foto: Robin Berglund

Foto: Kerstin Hedin

Långtjärn, Munkfors. Foto: Elisabeth Thorén

Oktober 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.40	30	1 Ragnar, Ragna	2 Ludvig, Love	● 3 Evald, Osvald	4 Frans, Frank	5 Bror	6 Jenny, Jennifer
v.41	7 Birgitta, Britta Internationella barndagen	8 Nils	9 Ingrid, Inger	10 Harry, Harriet	☾ 11 Erling, Jarl	12 Valfrid, Manfred	13 Berit, Birgit
v.42	14 Stellan	15 Hedvig, Hillevi	16 Finn	17 Antonia, Toini	○ 18 Lukas	19 Tore, Tor	20 Sibylla
v.43	21 Ursula, Yrsa	22 Marika, Marita	23 Severin, Sören	24 🗓 Evert, Eilert FN-dagen	☾ 25 Inga, Ingalill	26 Amanda, Rasmus	27 Sabina Sommartid slutar
v.44	28 Simon, Simone	29 Viola	30 Elsa, Isabella	31 Edit, Edgar	1	2	3

Foto: Lena Persson

Foto: Karin Håkman

Foto: Ann-Catrin Sätterkvist

Kommunens mål: Minskat farligt avfall och elavfall i restavfallet

Enligt avfallsplanens mål ska andelen farligt avfall och elavfall i restavfallet minska med drygt 50% till år 2030. Till farligt avfall räknas allt som kan vara giftigt, cancerframkallande, frätande, fosterskadande, miljö- eller brandfarligt. I ett vanligt hushåll kan det handla om t. ex. färger, lösningsmedel och läkemedel.

Till elavfall hör glödlampor, lysrör, lågenergilampor och allt som har eller har haft sladd eller batteri. Om en produkt har inbyggda batterier lämnas hela produkten in. Lämna farligt avfall och elavfall på närmaste återvinningscentral. I vissa kommuner finns EL-retur i eller i närheten av livsmedelsaffärerna.

Anteckningar

Foto: Sandra Hahn

Vintergatan och norrsken, Hån, Sunne. Foto: Erika Halvardsson

November 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.44	28	29	30	31	1 Allhelgonadagen	2 Tobias Alla Helgons dag	3 Hubert, Hugo
v.45	4 Sverker	5 Eugen, Eugenia	6 Gustav Adolf Gustav Adolfsdagen	7 Ingegerd, Ingela	8 Vendela	9 Teodor, Teodora	10 Martin, Martina Fars dag
v.46	11 Mårten	12 Konrad, Kurt	13 Kristian, Krister	14 Emil, Emilia	15 Leopold	16 Vibeke, Viveka	17 Naemi, Naima
v.47	18 Lillemor, Moa	19 Elisabet, Lisbeth	20 Pontus, Marina	21 Helga, Olga	22 Cecilia, Sissela	23 Klemens	24 Gudrun, Rune
v.48	25 Katarina, Katja	26 Linus	27 Astrid, Asta	28 Malte	29 Sune	30 Anders, Andreas	1

Foto: Anders Freeman

Foto: Robin Berglund

Foto: Eva Lindh

Kommunens mål: Minskad nedskräpning

Enligt avfallsplanen ska nedskräpningen i både tätorter och naturen minska. Främst är det fåglar och däggdjur som far illa av nedskräpning. De kan fastna eller få det i halsen. Enligt naturvårdsverket kostade nedskräpningen 430 miljoner kronor 2022 baserat på rapporter från 227 kommuner. Det vanligaste

skräpet i naturen är portionssnus, vilket innehåller plast och är därför varken organiskt eller nedbrytbart. Om du t. ex. tar ansvar för ditt avfall, plockar upp skräp även om det inte är ditt eget, slutar att kasta fimpar och snus på marken eller rapporterar till kommunen hur det ser ut bidrar du till att hålla Sverige rent.

Anteckningar

Foto: Lisa Sagerdal

Foto: Lena Persson

December 2024

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.48	25	26	27	28	29	30	1 Oskar, Ossian 1:a advent ●
v.49	2 Beata, Beatrice	3 Lydia	4 Barbara, Barbro	5 Sven	6 Nikolaus, Niklas Finlands nationaldag	7 Angela, Angelika	8 Virginia 2:a advent ●
v.50	9 Anna	10 🗓 Malin, Malena Nobeldagen	11 Daniel, Daniela	12 Alexander, Alexis	13 Lucia Luciadagen	14 Sten, Sixten	15 Gottfrid 3:e advent ○
v.51	16 Assar	17 Stig	18 Abraham	19 Isak	20 Israel, Moses	21 Tomas Vintersolståndet	22 Natanael, Jonatan 4:e advent ●
v.52	23 🗓 Adam Drottningens födelsedag	24 Eva Julafton	25 🗓 Juldagen	26 Stefan, Staffan Annandag Jul	27 Johannes, Johan	28 Benjamin Värnlösa barns dag	29 Natalia, Natalie
v.1	30 Abel, Set ●	31 Sylvester Nyårsafton	1	2	3	4	5

Behandlad och insamlad mängd hushållsavfall

Den insamlade mängden hushållsavfall uppgick år 2022 till 4,7 miljoner ton. Utslaget på hela befolkningen gav varje svensk upphov till 449 kg, vilket är en minskning med fem

procent i jämförelse med 2021. 28 procent gick till materialåtervinning och 16 procent gick till biologisk återvinning. Deponeringen minskade med sex procent.

Anteckningar

Foto: Lisa Sagerdal

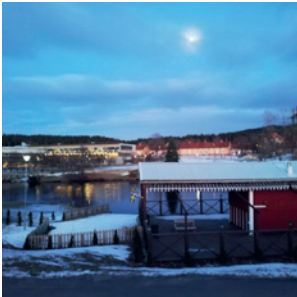

Foto: Carina Burman Frödén

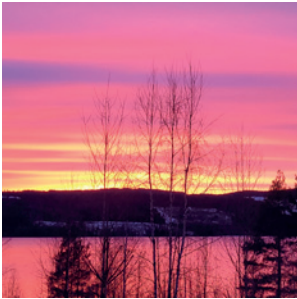

Foto: Ylva Larsson

Foto: Elisabeth Thorén

Avfallsplanen och globala målen

I september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en övergripande vision för hållbar utveckling och hur världen ska se ut år 2030. I Agenda 2030 ingår 17 globala mål som utgör en mer detaljerad plan för vad världens länder måste åstadkomma för att uppnå social, ekonomisk och miljömässig hållbar utveckling. Alla är viktiga men fem av dessa 17 mål berör avfallsplanen mer än övriga.

6 - Rent vatten och sanitet för alla

Vi behöver säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. samla in pengar till en organisation, ta korta duschar, inte skölja tallrikar före diskmaskinen och inte spola ner skräp i toaletten.

7 - Hållbar energi för alla

Vi behöver säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, hållbar och modern energi för alla. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. isolera för effektivitet, stänga av lampor när de inte används, återvinna batterier eller installera solpaneler.

11 - Hållbara städer och samhällen

Vi behöver göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. samåka till jobbet, återvinna, ta hand om offentliga utrymmen, stötta områden för rekreation, promenera, cykla eller åka kollektivt.

12 - Hållbar konsumtion och produktion

Vi behöver säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. köpa ful frukt, handla second hand, äta mer vegetariskt, frysa in mat, källsortera, göra egna presenter i stället för att köpa, ha tillräckligt med luft i bildäcken, minska på plasten eller kompostera.

13 - Bekämpa klimatförändringarna

Vi behöver vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna. Du kan hjälpa till att uppfylla det här målet genom att t. ex. minska på köttet, flygandet och bara köpa den mat du kommer äta.

Då hämtas ditt mat- och restavfall

NordRen hämtar hushållsavfall i Sunne, Torsby, Hagfors och Munkfors kommuner. Vill du veta vilka dagar som ditt avfall hämtas kan du mejla eller ringa till kundtjänst och få ett hämtningsschema.

Kundtjänst

Sunne: tekniskaenheten@sunne.se, 0565-162 02
Torsby: tekniska.avdelningen@torsby.se, 0560-160 64
Hagfors: va-renhållning@hagfors.se, 0563-189 90
Munkfors: ekonomi@munkfors.se, 0563-54 11 49

Vad ska jag slänga i kärlen?

T. ex. dammsugarpåsar, färgade servetter, bindor, blöjor, tops, plåster, snus, fimpar, tuggummi, kuvert, post-it lappar, tejp, suddgummi, presentsnören och plast som inte är en förpackning.

T. ex. matrester, köttben, räkskal och fisk, frukt- och grönsaker, pasta, potatis och ris, ägg och äggskal, kaffe och te (både sump och filter), bröd, kakor, godis och snacks, hushållspapper, ofärgade servetter, vissna blommor och mindre krukväxter.

Öppettider på våra återvinningscentraler

* Gäller lördagar, ** Lunchstängt 12.00 - 13.00

	SUNNE	TORSBY	SYSSLEBÄCK	STÖLLET	HAGFORS	EKSHÄRAD	MUNKFORS
Måndag	07.00 - 16.00	07.00 - 15.30	08.00 - 15.30	Stängt	07.30 - 18.00	08.00 - 16.00**	08.00 - 18.00
Tisdag	07.00 - 18.00	07.00 - 15.30	Stängt	14.00 - 19.00	07.30 - 16.00	08.00 - 18.00**	10.00 - 16.00
Onsdag	07.00 - 16.00	07.00 - 15.30	14.00 - 19.00	Stängt	07.30 - 18.00	08.00 - 16.00**	Stängt
Torsdag	07.00 - 18.00	07.00 - 19.00	Stängt	08.00 - 15.30	07.30 - 18.00	08.00 - 16.00**	08.00 - 18.00
Fredag	07.00 - 16.00	07.00 - 15.30	08.00 - 15.30	Stängt	07.30 - 16.00	Stängt	10.00 - 16.00
Lördag	09.00 - 13.00	09.00 - 12.45	09.00 - 12.45 2:a i månaden*	09.00 - 12.45 3:e i månaden*	09.30 - 14.00	Stängt	09.00 - 13.00
Söndag	Stängt	Stängt	Stängt	Stängt	Stängt	09.30 - 14.00	Stängt
Telefon	0565-162 21	0560-162 31	0560-166 60	0560-166 60	0563-185 00	0563-185 00	072-203 83 16

Vet du inte hur du ska sortera på plats, finns det alltid personal som kan hjälpa dig till rätta. Fråga gärna om du har några funderingar. Återvinningscentralerna har stängt alla helgdagar, förutom Ekshärad som har söndagsöppet. Dessutom är ALLA återvinningscentraler stängda på påsk-, midsommar-, jul- och nyårsafton.

Vi finns för dig!

Sunne kommun
Växel: 0565 - 160 00
kommun@sunne.se
www.sunne.se

Torsby kommun
Växel: 0560 - 160 00
torsby.kommun@torsby.se
www.torsby.se

Hagfors kommun
Växel: 0563 - 185 00
kommun@hagfors.se
www.hagfors.se

Munkfors kommun
Växel: 0563 - 54 10 00
kommun@munkfors.se
www.munkfors.se

Sorteringsguide

A

Aceton Farligt avfall
Aluminiumburk Pant/Metallförp.
Aluminiumfolie Metallförp.
Ammoniak Farligt avfall
Arbetshandskar Grönt kärl
Armaturer Elektronikavfall
Asbest Farligt avfall
Astmainhalator Apotek
Avfettningsmedel Farligt avfall

B

Bakplåtspapper Grönt kärl
Barometer Farligt avfall
Batterier (små) Batteriinsamling
Bananlåda Pappersförp.
Bekämpningsmedel Farligt avfall
Bensin Farligt avfall
Bestick av metall Metalls-krot
Betong Deponi
Bilbatteri Farligt avfall, lämnas till ÅVC eller försäljningsställen
Bildäck Lämnas till återförsäljare eller till ÅVC
Bilvårdsprodukter Farligt avfall
Blekmedel Farligt avfall
Blomkruka av plast Grönt kärl
Blomkruka av lera Deponi
Blommor Brunt kärl
Blompapper Pappersförp.
Bläckpatron Farligt avfall/Retur
Blöja Grönt kärl
Bok hård pärm Grönt kärl
Bok mjuk pärm Tidningsinsamling
Brandsläckare (tom) ÅVC eller återförsäljare
Brandvarnare Elektronikavfall
Broschyr Tidningsinsamling
Bröd Brunt kärl
Brödrost Elektronikavfall
Byggs-kum Farligt avfall
Båtfärg Farligt avfall

C

CD-skiva Grönt kärl
CD-fodral av plast Grönt kärl
Cellplast Plastförp.
Cellofan av plast Plastförp.
Chipspåse av papper Pappersförp.
Chipspåse av plast Plastförp.
Chokladask Pappersförp.
Cigarettask Pappersförp.
Cigarettändare (tom) Grönt kärl
Cigarettändare med gas Farligt avfall
Cykeldel av metall Metalls-krot

D

Dagstidning Tidningsinsamling
Dammsugare Elektronikavfall
Dammsugarpåse Grönt kärl
Dator Elektronikavfall
Diesel Farligt avfall
Diskborste Grönt kärl
Diskmaskin Elektronikavfall
Diskmedelsflaska (tom) Plastförp.
Diskmedelsflaska (ej tom) Farligt avfall
Disktrasa Grönt kärl
Dricksglas (av glas) Deponi
Duk av papper Grönt kärl
Dunk av plast Plastförp.
Däck ÅVC eller återförsäljare

E

Engångsservis i papper Pappersförp.
Engångsservis i plast Plastförp.
Elektriska apparater Elektronikavfall
Elkablar Kabelskrot
Eter Farligt avfall
Eternit Farligt avfall

F

Fem femtisex (5-56 rostlösare) Farligt avfall
Fernissa Farligt avfall
Film Grönt kärl
Fisk Brunt kärl
Flaska av PET Pant
Flaska av glas (ej pant) Glasförp.
Flaska av plast (ej pant) Plastförp.
Fläckborttagningsmedel Farligt avfall
Fogmassa Farligt avfall
Folie av aluminium Metallförp.
Fotogen Farligt avfall
Fotografier Grönt kärl
Fotokemikalier Farligt avfall
Frigolit Plastförp.
Frukt/skal Brunt kärl
Frysbox/frys-kåp Elektronikavfall
Färgburk med fasta eller flytande färgrester Farligt avfall
Fönsterglas Deponi
Fönsterkuvert Grönt kärl
Fönsterputsmedel Farligt avfall

G

Gasoltub Återförsäljare eller ÅVC
Gifter Farligt avfall
Gips ÅVC
Gladpack Plastförp.
Glasburk (utan lock) Glasförp.
Glasflaska (ej pant) Glasförp.
Glasull ÅVC
Glykol Farligt avfall
Glödlampa Elektronikavfall
Golvrengöringsmedel Farligt avfall
Grenar och kvistar Trädgårdsavfall
Grill Metalls-krot
Grön-avfall (från trädgård eller dylikt) Trädgårdsavfall/Kompost

Grönsaksavfall Kompost/
Trädgårdsavfall/Brunt kärl
Gullfiber Deponi
Gummihandske Grönt kärl
Gödningsmedel Farligt avfall

H

Halogenlampa Elektronikavfall
Hink av plast (för livsmedel etc.) Plastförp.
Hundlatrin Grönt kärl
Husgeråd av metall Metalls-krot
Hushållspapper Matavfall
Hydraulolja Farligt avfall
Häftklammer Metalls-krot
Hörselskydd Grönt kärl

I

Impregnerat trä Farligt avfall
Impregneringsmedel Farligt avfall
Inhalator Apotek
Insektsmedel Farligt avfall
Isoleringsmaterial ÅVC

J

Jod Farligt avfall
Jord Trädgårdsavfall
Juicekartong Pappersförp.
Julgran Trädgårdsavfall
Julgransbelysning Elektronikavfall
Julklappspapper Pappersförp.
Järnskrot Metalls-krot

K

K-sprit Farligt avfall
Kabel Kabelskrot
Kaffebryggare Elektronikavfall
Kaffefilter Brunt kärl
Kaffesump Brunt kärl
Kakburk av metall Metallförp.

Kakel Deponi
Kalk Farligt avfall
Kalklösare Farligt avfall
Kamera Elektronikavfall
Kapsyl/lock av metall Metallförp.
Kartongförpackning (mjölk, ägg mm) Pappersförp.
Kassetband Grönt kärl
Kastrull Metalls-krot
Katalog Tidningsinsamling
Kattsand (alla typer) Grönt kärl/
Deponi
Kaustiksoda Farligt avfall
Kaviartub (korken på) Metallförp.
Kemikalier Farligt avfall
Keramik Deponi
Keramikfärger Farligt avfall
Kitt Farligt avfall
Klister Farligt avfall
Klocka Elektronikavfall
Klorin Farligt avfall
Kläder Textilinsamling
Klädgalge Grönt kärl
Knappcells-batteri Batteriinsamling
Kolsyra Farligt avfall
Konservburk av metall Metallförp.
Kontaktlim Farligt avfall
Kontorspapper Tidningsinsamling
Koppartråd Metalls-krot
Kork Grönt kärl
Kretskort Elektronikavfall
Kristallglas Deponi
Krukväxt Kompost/Grönt kärl
Kuvert (ej vadderade) Grönt kärl
Kuvert (vadderade) Pappersförp.
Kvicksilverlampor Farligt avfall
Kvicksilvertermometer Farligt avfall
Kylskåp Elektronikavfall
Kött Brunt kärl

L

Lackfärg Farligt avfall
Lacknafta Farligt avfall
Lampa Elektronikavfall
Lasyr Farligt avfall
Latrin Kontakta renhållning
Leksak av metall Metalls-krot
Leksak av plast Grönt kärl
Leksak med batteri Elektronikavfall
Lerkruka Deponi
Lim Farligt avfall
Linolja Farligt avfall
Lock av metall Metallförp.
Lock av plast Plastförp.
Lut Farligt avfall
Lysrör Elektronikavfall
Låda av papp Pappersförp.
Lågenergilampa Elektronikavfall
Lås Metalls-krot
Läder Grönt kärl
Läkemedel Apotek
Lödkolv Elektonikavfall
Lösningsmedel Farligt avfall
Löv Trädgårdsavfall

M

Maskindiskmedel Farligt avfall
Matlåda av aluminium (engångs) Metallförp.
Matolja ÅVC eller brunt kärl.
Ej i avlopp!
Matrester Brunt kärl
Matta Grönt kärl/Grovavfall
Medicin Apotek
Metallhandtag från hinkar Metallförp.
Metallrör för vitaminer Metallförp.
Metanol Farligt avfall
Mikrovågsugn Elektronikavfall
Mjukplast Plastförp.
Mjölkförpackning rengjord Pappersförp.
Mobiltelefon Elektronikavfall
Motor Metalls-krot
Motorolja Farligt avfall
Mugg av papp (engångs) Pappersförp.
Mugg av plast (engångs) Plastförp.

Mutter Metalls-krot
Myrsyra Farligt avfall
Målarfärg Farligt avfall
Målarsoda Farligt avfall
Möbler Grönt kärl/grovavfall
Mögelmedel Farligt avfall

N

Naftalin Farligt avfall
Nagellack Farligt avfall
Natronlut Farligt avfall
Neonrör Elektronikavfall
Nickel/kadmiumbatteri Batteriinsamling

O

Ogräsmedel Farligt avfall
Oljefilter Farligt avfall
Oljerester Farligt avfall
Omslagspapper Pappersförp.
Osläckt kalk Farligt avfall
Overheadfilm Grönt kärl

P

Pantbelagda glasflaskor Pant
Pappcylinder (ex. toapappersrulle) Pappersförp.
Pappersblock Tidningsinsamling
Papperspåse (ex. mjöl, godis) Pappersförp.
Papperssäck Pappersförp.
Paraply Metalls-krot
Parfym Farligt avfall
Parfymflaska (tom) Glasförp.
Pennor Grönt kärl
Penseltvätt Farligt avfall
Penslar, tråg och roller, (använda) Farligt avfall
Penslar, tråg och roller, (oanvända) Grönt kärl
Permanentvättskor Farligt avfall
PET-flaskor Pant
Pizzakartong (ren) Pappersförp.
Plast runt korv, ost, sylt, refill m.m. Plastförp.
Plastfilm (folie) Plastförp.

Plastflaska (schampo, ketchup mm) Plastförp.
Plastic padding härdad Farligt avfall
Plastic padding rest Farligt avfall
Plastleksaker (utan batterier) Grönt kärl/Grovavfall
Plast- pulkor,-stolar Grovavfall
Plastpåse (ex. bärkasse, brödpåse) Plastförp.
Plexiglas Grovavfall
Plywood Träavfall
Plåtburk Metallförp.
Plåtfat Metalls-krot
Polish Farligt avfall
Porslin Deponi
Presentpapper Pappersförp.
Presenning Grovavfall
Proppar Deponi
Propplösare Farligt avfall
Putsmedel Farligt avfall
Pärm Grönt kärl

R

Radergummi Grönt kärl
Radio Elektronikavfall
Rakhyvlar Grönt kärl
Reflex Grönt kärl
Rengöringsmedel Farligt avfall
Rivningsavfall Metalls-krot/Träavfall/Deponi
Råttgift Farligt avfall
Rödsprit Farligt avfall
Rör av metall Metalls-krot
Rör av plast Grovavfall

S

Servetter (ofärgade) Brunt kärl
Silverputsmedel Farligt avfall
Skaldjur Brunt kärl
Skrivpapper Tidningsinsamling
Skottkärra Metalls-krot
Skrivare Elektronikavfall
Skruv Metalls-krot
Skumgummi Grönt kärl/Grovavfall
Sladdar Kabelskrot
Slang, plast Grönt kärl/Grovavfall

Slipers Farligt avfall
Smörjolja,-spray,-fett Farligt avfall
Smörask, pappersdelen Pappersförp.
Smörask, plastdelen Plastförp.
Snusdosa plast Plastförp.
Snusdosa papp Pappersförp.
Soda Farligt avfall
Solarierör Elektronikavfall
Spackel Farligt avfall
Spegelglas Deponi
Spik Metalls-krot
Spillolja Farligt avfall
Spis Elektronikavfall
Spolglans Farligt avfall
Sprayflaska Farligt avfall
Sprit för rengöring Farligt avfall
Stereo Elektronikavfall
Stearinljus Grönt kärl
Stekpanna Metalls-krot
Ståltråd Metalls-krot
Stålull Metalls-krot
Syra Farligt avfall
Säkringar Deponi

T

Takplåt Metalls-krot
Tallrik av papper Pappersförp.
Tallrik av plast Plastförp.
Tallrik av porslin eller glas Deponi
Tangentbord Elektronikavfall
Tapeter Grönt kärl
Tapetklister Farligt avfall
Te Brunt kärl
Tegel ÅVC
Tejp Grönt kärl
Telefon Elektronikavfall
Termometer, kvicksilver Farligt avfall
Termometer, elektronisk Elektronikavfall
Terpentin Farligt avfall
Textilier Grönt kärl/Textilinsamling
Thinner Farligt avfall
Tidning Tidningsinsamling
Tipp-ex Farligt avfall
Tonerkassett Farligt avfall/Retur

Tryckimpregnerat virke Farligt avfall
Trädgårdsavfall Trädgårdsavfall
Trädgårdsmöbel (plast) Grovavfall
Trädgårdsredskap, eldrivna Elektronikavfall
Trädgårdsredskap, motordrivna Metalls-krot
Träskyddsmedel Farligt avfall
T-sprit Farligt avfall
TV-apparat Elektronikavfall
Tvättmaskin Elektronikavfall
Tändstift Deponi
Tändvätska Farligt avfall

U

Ugn Elektronikavfall
Ugnsrengöringsmedel Farligt avfall
Ur Elektronikavfall

V

Vapen Kontakta polisen
Varmluftspistol Elektronikavfall
Verktyg, ej elektriska Metalls-krot
Videoband & fodral Grönt kärl
Vitvaror Elektronikavfall
Virke Träavfall
Värmeljusbehållare Metalls-krot
Växter (inomhus) Kompost/Grönt kärl
Växtgifter Farligt avfall

W

Wellpapp Pappersförp.

Ä

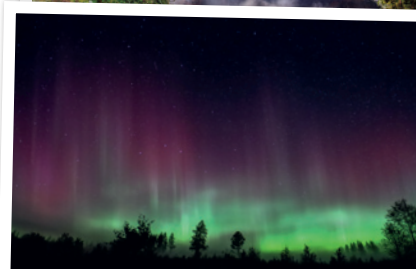
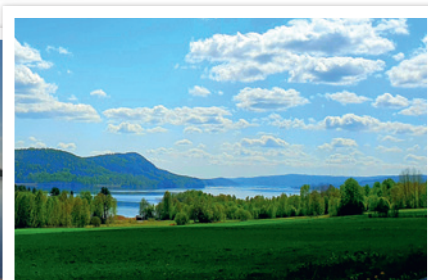
Äggkartong Pappersförp.
Äggskal Brunt kärl
Ättiksyra Farligt avfall

Ö

Ölburkar Pant/Metallförp.
Öl- och läsktråg Pappersförp.
Öronproppar Grönt kärl

Foton från SuToHaMu

Stora fotot: Ingrid Larsson. **Till höger uppifrån och ner:** Anna Axelsson, Anders Freeman, Marina Magnusson, Matilda Nilsson. **Längst ner från vänster:** Jacob Carlberg, Peter Lindgren, Leif Hoffmann.

Fritidsbanken

Fritidsbanken är som ett bibliotek fast med sport- och friluftsprylar. Här kan du låna utrustning för en aktiv fritid, som t.ex. skidor, skridskor, inlines, flytvästar, snowboards och mycket mer. Det är kostnadsfritt och det finns ingen deponerings- eller förseningsavgift. Det finns heller inga böter eller ersättningskrav. Utlåningstiden är 14 dagar.

Kontakt:

Sunne 070 - 601 76 45
Hagfors 070 - 256 64 29
Torsby 070 - 212 99 16
Munkfors 072 - 239 06 77

www.fritidsbanken.se

Tack!

Vi riktar ett stort tack till er som skickat in alla vackra fotografier. I år fick vi in över 450 stycken.

För vidare läsning:

www.hsr.se
www.sopor.nu
www.miljönär.se
www.avfallsverige.se
www.humanbridge.se
www.kladbytdagar.se
www.naturskyddsforeningen.se
www.globalamalen.se

Utgiven av:

Sunne, Torsby, Hagfors
och Munkfors kommuner 2023
Grafisk form: Joakim Backlund
Tryck: By Wind, Ödeshög

